

Röszkén felkészültek a vendégmunkások rohamára

Elfolyt már a benzinhaszon

Ha valaki a közeljövőben szeretné megkezdni szabadságát, s arra készül, hogy mondjuk Görögországban napfürdözik, még véletlenül se július 21-én, szombaton, vagy 22-én, vasárnap célozza meg a röszkei határállomást. Legálábbis ezt tanácsolja az útra kelőknek Hajas József alezredes, a Kiskunhalasi Határőr Igazgatóság osztályvezetője.

S hogy miért figyelmezteti a magyar turistákat Hajas alezredes? Mert jól informált határőrként pontosan tudja: megkezdődik a nyugat-európai vállalatoknál dolgozó jugoszláv vendégmunkások évi rendes szabadsága, így várhatóan 25-30 ezer haza igyekvő szerb rohamozza meg 48 óra alatt a dél-alföldi határállomásokat – vagyis Tompa és Hecsegantó mellett Röszkét is.

– Az átlagosnál mindenképpen mozgalmasabb hét végre számíthatunk, de úgy vélem, attól nem kell tartani, hogy a Maty-éri evezős pályáig nyújtózkodik majd a sor, mint ahogy az már előfordult mifelénk nem egy alkalommal – fogadott megnyugtató szavakkal Halasyné Bacsa Il-dikó röszkei vámparancsnok tegnapi határlátogatásunk során. Az őrnagy elmondta: már csak azért sem lesz óriási torlódás, mert Röszkénél még korántsem olyan nagy a forgalom, mint a délszláv háború előtti utolsó békeévekben, amikor naponta ezer kamion is átgurult itt a határon.

– Határállomásunk léteheltsége az elmúlt hónapokban ugyan egyenesen nő, de napi átlagban most „csak” 10 ezer ki- és belépő utas fordul meg Röszkén, s a vámvizsgálóra jelentkező kamionok száma is „mindössze” háromszáz körül mozog – mondta el Halasyné. Beszélte arról is, hogy leginkább magyar és jugoszláv fuvarozók kezelteik

Még békés a határ. (Fotó: Karnok Csaba)

Határszámítan

Az elmúlt évhez képest jelentősen nőtt a forgalom Magyarország déli határán. A Kiskunhalasi Határőr Igazgatósághoz tartozó határszakaszon, a Duna és a Tisza közötti területen 2001. július 17-ig 4 millió 111 ezer utas lépte át a határt, ez 32 százalékkal több, mint 2000-ben. A határra érkező személygépkocsik száma 33 százalékkal nőtt, az autóbusz- és tehergépjárműforgalom 11, illetve 21

százalékkal emelkedett. A legtöbb utazó jugoszláv állampolgár (71 százalék), míg a maradék 29 százalék egyik fel magyar, másik fele pedig harmadik ország polgára. Nőtt a jogsértő cselekmények száma is – július 17-ig a tavalyi 166-al szemben 230 utazót fogtak el úti okmányok hamisítása miatt – szolgált a legfrissebb adatokkal Hajas József határőr alezredes.

okmányaikat Szegedről délre, de visszatértek már Röszkére a háború idején máshol kalandozó bolgárok, s találkoznak a vámosok osztrák, litván, lett és görög kamionsokkal is.

– Ha a személyforgalmat elemezzük, gyorsan kiderül, változatlanul, sőt mind nagyobb számban a bevásárló turisták autói ellenőrzik mun-

katársaink. Ezt a tényt jól bizonyítja két adat. Amíg tavaly egész évben összesen 46 ezer áfa-visszatérítés ügyében intézkedtünk, addig az idén hat hónap alatt 36 ezer áfas számolat néztek át a pénzügyőrök. A Jugóba szállított árucikkek között éppen úgy megtalálható a pesti luxusszállodában 78 ezer forintért vásárolt férfing, mint a Szegeden megvett

bálakötöző madzag, a kerékpár, vagy a mobiltelefon. A csempészek pedig cigarettától, tiszta szesztől remélik a nagy hasznot. De hozzáteszem: a jugoszlávai változások nem igazán kedveznek a seftelőknek. A senki földjén üzemelő free shopok ugyanis egyre kevesebb, haszonnal továbbadható terméket kínálnak – tájékoztatott Halasyné.

Hozzátette: azért nem kerül el Röszkét az igazi turisták sem. Bár egyre aggasztóbb hírek érkeznek Macedóniából, a Görögországba guruló járművek utasai vállalják a kockázatot. Volt olyan nap, amikor közel negyven szlovák és lengyel, görögországi pihe-nésre utazókat szállító busz jelentkezett kilépésre Röszkén.

Halasyné elmondta azt is: régi jó ismerőseik, a benzin-fuvarosok mostanság nem dolgoznak a röszkei körzetben. Mert az igaz ugyan, hogy az üzemanyag valamivel olcsóbb a Vajdaságban, mint Magyarországon, az is előfordulhat, hogy egy-két röszkeinek, szegedinek megéri a határ túllodálán tankolni, ám a haszonkulcs már koránt sincs akkora, hogy érdemes legyen becipelni a kocsitankban a jugó naftát.

Bátyi Zoltán

Programország

Receptet írt az országos tisztifőorvos. Javallata: nyugodt, derűs életstílus, naponta harmincperces fizikai aktivitás, napi háromszori zöldség-gyümölcs-fogyasztás, dohány-, drog- és alkoholfogyasztás elkerülése, felelősségteljes szexuális magatartás (vajon ez napi mennyi?) és a szűrővizsgálatokon való részvétel. Ez a hosszú élet titka.

A tíz évre szóló népegészségügyi program az ősszel kampányszerű vérnyomásmérésekkel indul. A munkahelyeken mérnek, majd megküldik az adatokat a háziorvosoknak. Ő behív bennünket és személyre szóló terápiába kezd. Gondolom, elmondja, amit mi már most tudunk a tisztifőorvostól. Diétázzunk, mozogjunk, ne szívjunk, ennyit és ennyit szexeljünk, de mindenképpen nézzük meg – kivel. Legyünk nyugodtak. Ha másért nem, hát azért, mert legkésőbb novemberben megkapjuk a névre szóló fölszólítást, hogy menjünk mellrákszűrésre. És méhnyakrákszűrésre. Mert ez is a tízéves program része.

Eszem ágában sincs tréfára venni a dolgot, főleg, hogy nem is tudom, mi minden lesz még a programban. Éppen ellenkezőleg, azt gondolom, hogy tenni kéne már tényleg, komolyan a népegészségért, mert a helyzet az, hogy a nép pillanatnyilag nagyon is egészségtelen. Csak azt nem hiszem, hogy létezik orvos, aki ne tudná, hogy minden ellen mindenkit megvédeni – az nem megy. Befuccsoltunk már párszor ezekkel az őszi népegészségvédő programokkal, megelőzési kampányokkal, plakátintelmekkel és arra való fölszólításokkal, hogy mit ne csináljunk. És nem csak mi jártunk így. A világ szerencsésebb országaiban úgy döntöttek, hogy a népegészség attól áll elő, ha a népet alkotó személyek (azt mondanám: polgárok, de ez nálunk most mást jelent) biztonságban érzik magukat. Minden tekintetben. Egyebek mellett az egészségügyi ellátásuk is működik. Köszönik, jól vannak. Mivel az iskolában megtanulták, milyen az egészséges életmód, ha van egy kis ezük, úgy élnek. Tehetik. Nem költenek milliókat álszent módon valami reménytelen programra, viszont például megvásárolnak egy tesztet. Ez megmutatja nekik, milyen betegségre hajlamosítja őket a rossz genetikájuk. Mondjuk, kijön, hogy tüdőrákra, és akkor nem cigarettáznak. Elköltöznék friss levegőjű vidékre. Elmennek a szűrősekre. Jelenleg az átlagéletkoruk 78 év. Húsz évvel több, mint a miénk.

Szabó Elita

Új buszjárat

Munkatársunktól

A Tisza Volán Rt. július 21. és augusztus 20. között naponta céljártatokat indít Csongrádon. Az autóbusz útvonala: csongrádi vasútállomás–buszállomás–Köröstorok. A menetjegyek ára 125 forint személyenként. A

gyermekek iskolaköteles korig díjtalanul utazhatnak, 6–14 éves korig pedig 67,5 százalékos kedvezménnyel válthatnak jegyet a járatra. A jegyek a sofőröknel válthatók, bérletek és egyéb utazási igazolványok nem használhatók fel az utazás során.

Ezüstre leltek Vásárhelyen

Eddig elrejtett ezüst úrvacsorai kegytárgyakat találtak a vásárhelyi Bethlen Gábor Református Gimnázium tanári könyvtárának raktárában a helyiség kifestése, rendezése közben. A papírdobozba csomagolt tárgyakat Simon Tamásné igazgató átadta Dányi József esperesnek azzal, hogy a jövőben ebből úrvacsorázhassanak a konfirmáló bethlenes diákok. A lelet mellett értékes köteteket is találtak a könyvtárban.

Ha nincs felújítás, a kegytárgyak ma is rejtőznének. (Fotó: Tésik Attila)

– A könyvtár festése előtti pakolásakor nagyon sok értékes könyvet és iratot leltünk – mondta lapunknak Simon Tamásné igazgató. – Am arra senki sem gondolt, hogy számunkra külön nagy jelentőséggel bíró értékre is lelünk. Főn, a híres Olümposzon, azaz a könyvtár kiemelten magas részén, egy dobozban letem meg az egykori lánytanulók ajándékát. A kelyhek és a tál mellett arannyal hímzett bordó bársony úrvacsora asztalra való terítőt, s fehér damaszt, szintén az úrvacsora asztalra való terítőket csomagolt elrejtője. A dobozban egy cédulát is találtunk, mely az adományozásról szólt. A tárgyakat átadtuk Dányi József espe-

resnek azzal, hogy a jövőben ebből úrvacsorázhassanak a konfirmáló bethlenes diákok. A könyvtári raktár rendezése közben előkerültek az egykori tanár, Imolya Imre hagyatékából származó könyvek, klasszika-filológiai feljegyzések is. A hagyatéki anyag – melyben más tanárok által az iskolának ajándékozott könyvek vannak – a szintén most kitakarított pince egyik száraz részébe került. Am ezeknek a könyveknek is lesz helyük az átrendezés után.

A takarítás során a pincéből elhordták a harminc-negyven éve ott kallódó, használhatatlannak bizonyult kacatokat is. Korom András

Nem nyer időt, aki nem veszi át a behívót

A bírság százezer is lehet

Akár százezer forint szabálysértési bírságra is számíthat az a hadköteles fiatal, aki nem jelenti be időben: mi miatt nem tud eleget tenni sorkatonai szolgálati kötelezettségének. Csongrád megyében a legutóbbi bevonulás alkalmával nyolcszáz fiatal feleltek meg erről.

Évente mintegy százötven-száznyolcvannal csökken a nyilvántartásba vett sorkötelesek száma a megyében. A behívott fiatalok 15-18 százalékról a sorszárok derül ki, hogy valamilyen ok miatt nem vonulhatnak be – tudtuk meg Gergely János ezredestől. A

Csongrád Megyei Hadkiegészítő Parancsnokság vezetője elmondta: legutóbb közel 800 hadköteles feleltek meg a honvédelmi törvényben előírt bejelentési kötelezettségéről. A fiataloknak ugyanis időben kell jelezniük, ha tanulmányaik, esetleg külföldi tartózkodásuk miatt a kijelölt időpontban nem sorozhatók be. De akkor is kell szólniuk, ha más okból kérik a szolgálat-halasztást. Azok ellen, akik ezen kötelezettségnek nem tesznek eleget, szabálysértési eljárás indíthat. A sorkötelesek bírságolására a helyi önkormányzat jegyzője jogosult. Az idén átlagban 15-20 ezer forintos szabálysértési bírságot szabtak ki az önkormányzatok. A törvény

értelmében azonban a büntetés összege akár 100 ezer forint is lehet.

Ez alól a júniusban elfogadott új honvédelmi törvény sem ad mentességet. Nem véletlenül – mutatott rá Gergely János –, hiszen legutóbbi bevonulás alkalmával nyolcszáz szabálysértő fiatal miatt húsz napig gyakorlatilag feleslegesen dolgozott a megyei sorozóbizottság. Ennek jelentős költségkihatása is van, mivel egy fiatal sorozása közel 9 ezer forintba kerül. Arról nem beszélve, hogy a kórházak nehezen tudják nélkülözni a sorozásra behívott szakorvosokat és asszisztenseket. Problémát jelent még, hogy egyesek már a behívóparancsot sem veszik át. Azt remélik

ugyanis, hogy ezzel időt nyernek. Ez azonban nagy tévedés! – hangsúlyozta a parancsnok. A honvédelmi törvény szerint ugyanis, ha valaki öt napon belül nem veszi át a postán letétbe helyezett levelét, azt kézbesítettnek tekintik. Ráadásul ez a tett is szabálysértésnek minősül, miután a sorköteles elővezethető.

Mentségeként az sem hozható fel, hogy a fiatalok nem tudnak a jogszabályi előírásokról, hiszen a nyilvántartásba vételkor megkapják a honvédelmi törvény erre vonatkozó passzusát. A sorkötelesek természetesen nem csupán a kötelezettségeikről, de a jogaikról is részletes tájékoztatást kapnak.

N. Rácz Judit

Munkatársunktól

Csongrád megyében a belvízelvezető csatornák állapota nem mindenütt teszi lehetővé a gyors belvízmentesítést. A csatornák tényleges vízzárló kapacitása többnyire csak 50-70 százalékos. Akad azonban olyan hely is, ahol a vízzárló képesség még ezt a szintet sem éri. Ezek a csatornák csak a névleges teljesítmény egyharmadára képesek működni. Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság a kezelé-

A belvízelvezetés megyei gondjai

Felújításra váró csatornák

sében lévő belvízi létesítmények fenntartására évente 60-70 millió forintot fordít. Ennél azonban sokkal több pénzre, legalább a fenti összeg öt-szörösére lenne szükség ahhoz, hogy a gondokat hatéko-

nyan tudják kezelni. Pozitívum ugyanakkor, hogy az idén befejeződtek a Kurca-főcsatorna rekonstrukciós munkálatai.

A 11,5 kilométeres szakasz helyreállításának finanszíro-

zásából Szentes önkormányzata is részt vállalt. Az idén készült el a tavalyi árvíz során megromlódot mindszent II. szivattyútelep helyreállításának első üteme is. Az Ativizig 2001-ben elvégzi a nagyfa-hódóti összekötő csatorna és a Mátyásalmi-főcsatorna rekonstrukcióját. A jövő évi tervek között szerepel a hódóti-kistisza és a szárazér-porgányi főcsatorna, valamint a hatyasi szivattyútelep rekonstrukciója.